

Bodil Haavardsholm 1924-2014

PSY
KOL
OGI

PUBLISERT 5. februar 2015

Psykolog Bodil Haavardsholm er gått bort, 90 år gammel. Fram til uken før hun døde, drev Bodil privatpraksis i annekset til huset sitt i eplehagen på Ekeberg. Etter nesten 60 år i full jobb var hun fortsatt en glødende terapeut. Hun fulgte engasjert med i faget, og delte sjenerøst med oss kollegavenner til det siste. ^[1]

Bodil Haavardsholm var cand.psychol. fra Universitetet Oslo i 1955, og tok i 1959 klinisk fordypning ved Nic Waals Institutt. Bodil og psykolog-ektemannen Borger Haavardsholm var del av miljøet rundt Nic Waal, som startet norsk barne- og ungdomspsykiatri. Sammenhengen mellom individ og samfunnsforhold sto her sentralt, noe Bodil hadde med seg fra ungdomsdagene som politisk radikal, og fra krigen som aktivt involvert i motstandsarbeid. Fra den første tiden på Nic Waal mintes hun med skråblikk de mange sterke personlighetene, trang økonomi med usikre lønnsutbetalinger, arbeidsdager og oppgaver milevidt ut over dagens BUP-hverdag, ansatte som gikk i terapi hos sjefen eller hos hverandre, og teorier og arbeidsformer som nå er forlatt. Men hun fortalte også om et samhold, en entusiasme, et bedriftsdemokrati og en faglig kreativitet som mange nok vil savne i feltet i dag.

Bortsett fra tre år rundt midten av 1960-tallet som forskningsstipendiat og kliniker ved Psykiatrisk avdeling for kvinner ved Ullevål sykehus, var Bodil ansatt som psykolog ved Nic Waal fram til pensjonering i 1993. Bodil var klinikeren med stor K, og man kan nesten si hun var et eget institutt i Instituttet. Hun skal ha en stor del av æren for at så mange multiproblemfamilier søkte og fikk hjelp her. Familie- og generasjonsperspektivet opptok henne. Bodil underviste også om dette sammen med Borger, og hun veiledet mange av instituttets utdanningskandidater. Et større arbeid hun skrev om skolefobi, ble publisert som særtrykk ved Nic Waal i 1973.

For de involverte i pionertiden på Nic Waal var faget ikke bare et yrke, men del av et menneskesyn og en livsstil. Da Bodil som 70-åring gikk av med pensjon, fortsatte hun naturlig nok praksisen hun hadde drevet parallelt med full jobb i alle år. 15 år etter pensjonering hadde hun fortsatt en tettere avtalebok enn de fleste. Hun jobbet mest individuelt, men tenkte nettverk og ressurs. Som poliorammet allerede 24 gammel brukte Bodil rullestol, men hun drev utstrakt faglig samarbeid på telefon, og mobiliserte myndig alle gode krefter til pasientenes beste.

Det var fantastisk morsomt og lærerikt å snakke fag med Bodil. Det helhetlige perspektivet var en rød tråd. Kropp og sjel, familie, bolig, økonomi og jobb, alt var med. Med en dypt integrert faglig forståelse og evne til kompleksitet gjorde hun raskt ny viten praksisrelevant. Bodil var faglig trygg, men aldri skråsikker. Teori og teknikk ble brukt fleksibelt og oppdatert, alltid med blick for det unike i personen og situasjonen.

Med årene snakket hun stadig oftere om å avslutte praksisen. Papirarbeidet tappet krefter, mens terapi, veiledning og coaching inspirerte. I de siste årene spøkte hun med at å si 'Ring før du kommer' til pasienter, som om det var usikkert om hun fortsatt levde ved neste avtale. Sannheten var at hun passerte alle årlige helsesjekker med glans.

Da hun brått ble syk rett før jul, kom det derfor uventet at det skulle være så alvorlig. Bodil selv virket heller ikke innstilt på det. På sykehuset sammen med sine aller nærmeste, psykologdatteren Vigdis og barnebarna, var hun full av humor og omtanke. Sengelektyren var fagtidsskrifter. Bodil sovnet inn den 17. desember. Senest dagen før spurte hun legen om når hun kunne komme hjem og tilbake til pasientene sine.

Et stort menneske og en glødende kollega er gått bort, men det hun ga, er bevart i alle oss som kjente henne.

Trine Waaktaar

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 52, nummer 2, 2015, side 171